

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

Z Á P I S
z 10. schůze
Kontrolního výboru,
která se konala dne 15. září 2022

v budově Poslanecké sněmovny, Sněmovní 3, 118 26 Praha 1, místnost č. 206

Čtvrtek 15. září 2022

Přítomni: posl. R. Bělohlávková, posl. K. Farhan, posl. J. Janda, posl. J. Kott, posl. V. Král, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský

Omluveni: posl. R. Kubíček, posl. B. Peštová, posl. P. Sadovský, posl. J. Slavík, posl. M. Wenzl

Hosté: dle prezenční listiny

Tuto schůzi řídil **předseda výboru posl. R. Vích.**

Předseda výboru posl. R. Vích zahájil schůzi výboru v 9.15 hodin a přivítal přítomné poslankyně a poslance. Přivítal také novou členku, posl. M. Šebelovou, která nahradila posl. M. Hájka, který na členství v Kontrolním výboru rezignoval. Popřál jí mnoho úspěchů v práci v Kontrolním výboru. Konstatoval, že je přítomno celkem 9 poslankyň a poslanců a výbor je usnášeníschopný. Navrhl program jednání 10. schůze Kontrolního výboru dle pozvánky:

1. Výroční zpráva Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových za rok 2021
2. Stanovisko Nejvyššího kontrolního úřadu k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021 /sněmovní tisk 212/2/
3. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 21/01 – Vybraný majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí
4. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 19/29 – Účetní závěrka České správy sociálního zabezpečení za rok 2019 a údaje, které jsou Českou správou sociálního zabezpečení předkládány jako podklad pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2019
5. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 20/06 – Peněžní prostředky státu poskytované veřejným vysokým školám
6. Sdělení předsedy, různé
7. Návrh termínu a pořadu příští schůze výboru.

Nikdo z přítomných poslankyň a poslanců nevznesl návrh na změnu, doplnění nebo vypuštění některého z bodů. Všechny přítomné poslankyně a poslanci souhlasili s navrženým programem (9 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohlávková, posl. K. Farhan, posl. J. Janda, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 1/.

S úvodním slovem k tomuto bodu vystoupila **generální ředitelka Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových K. Arajmu**. Uvedla, že ÚZSVM řeší tři zásadní agendy. Jednak je to právní zastupování, dále hospodaření se státním majetkem, který je primárně pro stát nepotřebný a také oblast dislokací. V té klíčové agendě, kde ÚZSVM zastupuje sám sebe nebo jiné organizační složky státu, řeší více než 10 000 právních jednání, jejichž hodnota v soudních sporech je více než 180 mld. Kč. ÚZSVM má ve svém týmu necelých sto právních zástupců rozmístěných po celé ČR, jejichž dlouhodobá úspěšnost se pohybuje nad hranicí 90 %. Jen v loňském roce ÚZSVM uhájil ČR vlastními zaměstnanci více než 22 mld. Kč. Současně ÚZSVM loni uzavřel více než 1 200 dohodnutých právních jednání. Zákon umožňuje, aby ÚZSVM zastupoval organizační složky státu povinně, to je v případě, kdy soudy překročí zákonem stanovené limity, např. je to případ na určovací žaloby, kde hodnota nemovitosti převyšuje 25 mld. Kč nebo žaloby na peněžité plnění, kde v obchodních věcech je to nad 250 mld. Kč. Řada soudních sporů těchto limitů nedosahuje, a proto zákon umožňuje, aby se na zastupování státu dohodli. Dohodnuté jednání fakticky tvoří největší portfolio soudních sporů, které ÚZSVM zastupuje. Běžící soudní spory přesahují 180 mld. Kč. Ambicí ÚZSVM je, aby rozšířil okruh státních institucí, které dnes může před soudy zastupovat, nejen o organizační složky, ale také o příspěvkové organizace. Bylo by tím dosaženo situace, kdy by ÚZSVM byl fakticky advokátní kancelář státu v oblasti majetkových soudních sporů. Ve vybraných případech umí ÚZSVM již zastupovat i obce, ale v praxi se tak příliš neděje. K druhé oblasti agendy ÚZSVM hospodaření se státním majetkem uvedla, že v portfoliu ÚZSVM je více než 214 tisíc majetkových položek, z toho polovina je nemovitostí a nejčastěji jsou zastoupené pozemky, cca 91 tisíc pozemků. V loňském roce odvedl ÚZSVM do státního rozpočtu částku více než 1,7 mld. Kč a dosáhl druhých nejvyšších příjmů ve dvacetileté historii. ÚZSVM realizoval více než 40 tisíc položek, nejčastěji nemovitosti a úplatnou formou 5 500 z nich. Zdůraznila, že naprostá většina nemovitostí byla převedena bezplatně a těmi nestátními nabyvateli jsou nejtypičtěji obce a kraje. ÚZSVM prioritně nepotřebný státní majetek nabízí obcím a krajům, protože se snaží pomoci v rozvojových aktivitách. K unikátnímu projektu „mapa majetku státu“ uvedla, že poprvé v historii ÚZSVM zmapoval veškeré nemovitosti, které jsou evidované v katastru. V roce 2015 bylo zhruba 1,5 mil. nemovitostí evidovaných na 1906 státních institucí. Díky šetření ÚZSVM bylo zjištěno, že naprostá většina z nich byla buď zaniklá, v likvidaci nebo v konkurzu. Na těchto 1381 státních subjektů bylo evidováno více než 25 tisíc bezprizorních státních nemovitostí a ty v řadě případů blokují rozvoj obcí a krajů. Za loňský rok se ÚZSVM podařilo došetřit z kategorie zaniklých státních subjektů 92 %, což považuje za mimořádný úspěch. ÚZSVM také vyzval existující složky státu, aby se zaměřily na to, zda mají skutečně ve svém portfoliu pouze nemovitosti, které ke své činnosti potřebují. Ozvalo se pouze 80 % z oslovených a již tehdy bylo vyznačeno cca 23 tisíc nemovitostí, které byly pro ně zbytné. Dále uvedla, že se podařilo spustit nový portál, který je nazván „nabídka majetku“, a veřejnost má online přehled, co stát uvnitř nabízí, co stát připravuje k pronájmu, k prodeji či k propachtování a také, co stát aktuálně prodává, pronajímá či propachtovává. Tento portál rozšířili o historicky první elektronický státní aukční systém, který byl vybudován také vlastními zaměstnanci. ÚZSVM připravil novelu zřizovacího zákona tak, aby tento portál zpřístupnil zdarma také obcím a krajům, a pokud by se toto podařilo, tak vznikne v ČR poprvé v historii portál, na kterém bude koncentrován prodej veškerého veřejného majetku. Dále se ÚZSVM věnuje agendě nedostatečně identifikovaných vlastníků (to je situace, kdy je v katastru zapsána nemovitost na subjekt, který není dostatečně identifikován) a také agendě neznámých vlastníků. Těchto položek je v katastru stále více než 161 tisíc. Byla přijata novela občanského zákoníku, která stanoví, že pokud se nepodaří správně identifikovat vlastníka do konce příštího roku, od 1. 1. 2024 nastane přechod těchto zbývajících nemovitostí do vlastnictví státu, a to do portfolia ÚZSVM. K agendě dislokací uvedla, že v loňském roce se podařilo připravit dalších 76 dislokačních záměrů, díky nimž se

ÚZSVM snaží zefektivnit rozmístění složek státu v jednotlivých obcích. Toto úsilí ÚZSVM od roku 2015 přineslo snížení výdajů státního rozpočtu za nájem a provoz o více než 180 mil. Kč ročně.

Se zpravodajskou zprávou k tomuto bodu vystoupil **zpravodaj výboru posl. M. Zborovský**. Uvedl, že zpracování této výroční zprávy je velice přehledné a loňský rok lze považovat za úspěšný z hlediska hospodaření a příjmů ÚZSVM. Tento úřad byl zřízen zákonem č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, a svou činnost vykonává prostřednictvím 8 územních a 45 odloučených pracovišť. Hlavními agendami ÚZSVM jsou právní agenda (ÚZSVM zastupuje organizační složky státu před soudy, rozhodčími orgány, správními úřady a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku státu), hospodaření s vybraným majetkem státu a dále dislokační agenda. Hospodaření ÚZSVM v roce 2021 dosáhlo i přes koronavirovou epidemii velmi dobrých výsledků. Jedná se o druhé nejvyšší příjmy v téměř dvacetileté historii ÚZSVM a to v celkové výši 1,77 mld. Kč. Oproti návrhu rozpočtu se podařilo příjmy navýšit o 38 %, meziročně došlo k nárůstu o 381 mil. Kč. Ke konci roku 2021 hospodařilo ÚZSVM s 214 952 majetkovými položkami státu v celkové účetní hodnotě 19 mld. Kč. Celkem bylo v roce 2021 zdarma převedeno 17 747 položek nemovitého majetku a 2 603 položek movitého majetku. Výrazně převažují bezúplatné převody státním institucím nebo obcím a krajům před prodeji. Významnou položkou jsou také blokace prodeje nemovitostí, které jsou dotčeny žalobami. Nejvýznamnější část příjmů tvořily v loňském roce prodeje nepotřebných státních pozemků a ostatních nemovitostí, za které ÚZSVM inkasoval téměř 1,3 mld. Kč. Z prodeje finančního majetku získal ÚZSVM přes 44 mil. Kč. Důležitou příjmovou složkou byly také pronájmy, které vynesly téměř 220 mil. Kč, z toho 143 mil. Kč tvořily pronájmy pozemků a více než 76 mil. Kč inkasoval ÚZSVM za pronájmy jiných nemovitostí, zejména staveb. Celkové výdaje činily 1,66 mld. Kč. Celková částka odvedená za rok 2021 na zvláštní účet Ministerstva spravedlnosti na pomoc obětem trestných činů činila téměř 185 mil. Kč. V meziročním srovnání byly výdaje o více než 128 mil. Kč nižší. Výdaje se tedy podařilo snížit. Nejvýznamnější výdajovou položkou byly platy a výdaje na provoz úřadu. Mzdové a související výdaje činily 1,103 mld. Kč. Oproti roku 2020 se podařilo ušetřit přes 24 mil. Kč na běžných provozních výdajích. Úspory ve výdajích spojených se službami činily cca 17 mil. Kč, na ostatní provozní výdaje se ušetřilo cca 18 mil. Kč. Výdaje na investice přesáhly v roce 2021 59 mil. Kč. Dále uvedl, že výroční zprávu ÚZSVM projednal také Podvýbor Kontrolního výboru pro kontrolu hospodaření veřejného sektoru, který ve svém usnesení doporučil Kontrolnímu výboru vzít výroční zprávu ÚZSVM za rok 2021 na vědomí.

V obecné rozpravě vystoupili: **posl. R. Vích** (Dotázal se, zda je dostatečný počet pracovišť, zda úřad plánuje rozšířit počet těchto pracovišť, případně zda ÚZSVM neuvažuje naopak o tom, že by některá pracoviště byla sloučena. Požádal o prezentaci ÚZSVM ve věci projektu „mapa majetku státu“. Dále se dotázal, jaké aktuální největší problémy úřad řeší.), **posl. V. Vomáčka** (Dotázal se, zda úřad uvažuje o snížení počtu pracovišť a zda má úřad nějaký přehled o tom, s jakým majetkem úřad začínal, a zda se počet majetku snižuje. Dále se dotázal, kdo podává určovací žaloby a jakou roli v nich hrají města a obce.), **posl. H. Naiclerová** (Uvedla, že výroční zpráva je zpracována velmi čtivým způsobem. Uvedla, že úřad hospodaří s majetkem v hodnotě cca 19 mld. Kč. Dotázala se, jaký je aktuálně počet zaměstnanců.), **posl. P. Quittová** (Uvedla, že ÚZSVM má spoustu pozemků při komunikacích. Dotázala se, zda existuje nějaká taktika toho, jak se stavět k údržbě těchto pozemků.), **generální ředitelka ÚZSVM K. Arajmu** (Uvedla, že ÚZSVM, když v roce 2002 začínal, tak přebíral stěžejní agendu po zrušených okresních úřadech. Měl zhruba 3511 zaměstnanců. Počet jeho odloučených pracovišť byl 76. Dnes je odloučených pracovišť 41 a územních 8 a úřad má 1675 zaměstnanců. Došlo k redukci o 52 % systemizovaných míst. V loňském roce byla zrušena 4 odloučená pracoviště, protože jejich chod již nebyl efektivní. Určitým způsobem do koncepce ÚZSVM zasáhla i novela zákona o majetku státu, která si za jeden z cílů vytkla koncentraci administrativních budov u ÚZSVM. V příštím roce úřad čeká převzetí 151 tisíc nemovitostí. Za tím účelem by nerada do konce roku 2023 snižovala počet odloučených pracovišť a počet zaměstnanců ÚZSVM. Co se týká nejtýpějších žalob, tak ÚZSVM zastupuje zejména Ministerstvo spravedlnosti, kde žaloby směřují na nesprávný úřední postup. Dále ÚZSVM často zastupuje Státní

pozemkový úřad, kde naopak jeho žaloby směřují na vymáhání zaplacení, ať už se jedná o bezdůvodné obohacení či nájem, a dále úřad často zastupuje Ministerstvo financí. Co se týká žalob na určení vlastnického práva, tak ÚZSVM řešil církevní žaloby, které tvořily velký objem. Dále se ÚZSVM setkal s tím, že ho žalují města o historický majetek ohledně zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí. K údržbě majetku státu uvedla, že dvakrát ročně úřad provádí nezbytnou údržbu, ale je limitován finančními prostředky, které na správu majetku má. Tyto limitované finanční prostředky jsou často nedostatečné. Dále k dotazům uvedla, že ÚZSVM v roce 2015 oslovil Český úřad zeměměřický a katastrální a požádal ho, aby jim zaslal sestavu veškerých nemovitostí, které byly tehdy evidované na jakoukoliv složku státu. Tehdy v katastru nemovitostí figurovalo 1906 státních institucí. Díky šetření ÚZSVM bylo zjištěno, že naprostá většina z nich byla buď zaniklá, v likvidaci nebo v konkurzu (1381). Na těchto 1381 státních subjektů bylo zapsáno více než 25 tisíc nemovitostí.

V prvním kole se ÚZSVM snažil vyhledat právní zástupce. Kde to možné nebylo, tak dle zákona o majetku státu úřad tento majetek na sebe ohlašoval. V rámci mapy majetku státu úřad rozlišuje dvě situace. Pokud se jedná o zaniklé státní subjekty (1381), tam se podařilo snížit položkovou sestavu o 92,4 %. To znamená o 8 500 nemovitostí. Vymazáno z katastru nemovitostí bylo 1 061 subjektů, které neexistovaly. Co se týká nemovitostí zapsaných v katastru na instituce, které jsou v konkurzu nebo v likvidaci, tam iniciativa není primárně na ÚZSVM, ale přichází v úvahu až za předpokladu, že koná likvidátor nebo správce konkurzní podstaty.), **posl. R. Vích** (Požádal generální ředitelku ÚZSVM K. Arajmu o představení projektu „mapa majetku státu“) a **generální ředitelka ÚZSVM K. Arajmu** (Přislíbila zaslat materiál k této problematice ještě před prezentací v Kontrolním výboru.).

V podrobné rozpravě **zpravodaj výboru posl. M. Zborovský** navrhl usnesení následujícího znění:

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po úvodním výkladu generální ředitelky Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových Kateřiny Arajmu, zpravodajské zprávě poslance Miroslava Zborovského a po rozpravě

- I. b e r e n a v ě d o m í v ý r o č n í z p r á v u Ú ř a d u p r o z a s t u p o v á n í s t á t u v e v ě c e c h m a j e t k o v ý c h z a r o k 2 0 2 1;*
- II. z m o c ň u j e p ř e d s e d u v ý b o r u, a b y s t í m t o u s n e s e n í m s e z n á m í l g e n e r á l n í ř e d i t e l k u Ú ř a d u p r o z a s t u p o v á n í s t á t u v e v ě c e c h m a j e t k o v ý c h.*

S takto navrženým usnesením byl vysloven souhlas a bylo přijato usnesení č. 44 (10 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohávková, posl. K. Farhan, posl. J. Janda, posl. J. Kott, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 2/.

2.

Stanovisko Nejvyššího kontrolního úřadu k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021 /sněmovní tisk 212/2/

S úvodním slovem k tomuto bodu vystoupil **prezident NKÚ M. Kala**. Uvedl, že NKÚ ve svém stanovisku k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021 konstatuje, že ČR byla loni nejrychleji se zadlužující zemí EU. Schodek v rozpočtu překonal do té doby nejhorší výsledek z roku 2020. ČR se zařadila mezi země s nejnižší mírou ekonomického růstu v EU. Na druhé straně ČR eviduje nejnižší nezaměstnanost ze zemí EU. Ačkoliv celkově zůstala ČR jednou z nejméně zadlužených zemí EU, byla zároveň meziročně nejrychleji se zadlužující zemí. Podíl veřejného dluhu ve vztahu k HDP se vloni zvýšil meziročně o 4,2 %, což bylo nejvíce ze všech zemí EU. Zatímco 20 zemí EU dokázalo v roce 2021 meziročně své zadlužení z HDP snížit, to naše vzrostlo o více než 4 procentní body. Lepšímu výsledku brání zejména

vysoký podíl mandatorních a kvazimandatorních výdajů státu. Konstatoval, že se domnívá, že bez zásadní reformy těchto výdajů, počínaje omezením agend zabezpečovaných státem, bez zefektivnění, zrychlení a zeštíhlení státního aparátu a bez reforem všech systémů, včetně sociálního a zdravotního, nelze veřejné finance v současné době zkonsolidovat. Právě mandatorní a kvazimandatorní výdaje pohltily v roce 2021 již téměř 94 % příjmů státního rozpočtu. Pouze 6,4 %, tedy 95 mld. Kč zbývalo vládě na reakce na aktuální ekonomické a sociální problémy nebo na nastartování ekonomiky pomocí investic. Pokud nebudou provedeny kroky vedoucí k úsporám na výdajové straně státního rozpočtu, bude nutné posílit jeho příjmy. Schodek státního rozpočtu dosáhl v roce 2021 téměř 420 mld. Kč, o více než 52 mld. Kč překonal do té doby nejhorší výsledek z roku 2020, a to přesto, že ekonomické restriktce související s pandemií covidu-19 nedosahovaly takové míry jako v roce 2020. ČR se loni zařadila mezi země s nejnižší mírou ekonomického růstu. Naše HDP meziročně vzrostlo o 3,3 %, což bylo o 2,1 % méně než průměr EU. V porovnání s námi vykázaly nižší růst HDP pouze Slovensko a Německo. Vyššímu meziročnímu růstu HDP zabránilo zejména výrazně horší saldo zahraničního obchodu. To na rozdíl od vysokých přebytků v minulých letech skončilo v roce 2021 deficitem 1,5 mld. Kč. Důvodem tohoto vývoje byly vyšší ceny dováženého zboží, zejména ropy a zemního plynu, a nižší zahraniční poptávka. ČR si v roce 2021 udržela v rámci EU nejnižší míru nezaměstnanosti, a to 2,8 %. Byla tak o 4,2 procentního bodu nižší než průměrná míra nezaměstnanosti v EU, ta dosahovala 7 %. Novela zákona o rozpočtovém určení daní měla přinést obcím a krajům dodatečné příjmy a zmírnit výpadek daně z příjmů fyzických osob po zrušení tzv. superhrubé mzdy. Hospodaření územních rozpočtů po konsolidaci skončilo v přebytku více než 41 mld. Kč a meziročně se zvýšilo o více než 27 mld. Kč. Zůstatek na bankovních účtech samospráv dosáhl na konci roku 2021 částky 367,5 mld. Kč a meziročně se zvýšil o téměř 50 mld. Kč. Územní rozpočty zcela nepochybně potřebují určitou rezervu, ovšem je třeba se ptát, zda současné rezervy nejsou již nadměrné a navíc znehodnocované vysokou inflací.

Se zpravodajskou zprávou k tomuto bodu vystoupil **předseda – zpravodaj výboru posl. R. Vích**. Uvedl, že ČR loni nadále patřila mezi nejméně zadlužené, ale zato nejrychleji se zadlužující země EU. S dopady boje proti covidu na své ekonomiky se i v roce 2021 potýkaly všechny evropské státy. Navzdory tomu, 20 zemí EU v meziročním srovnání míru svého zadlužení dokázalo snížit. Ta naše však meziročně vzrostla o 4,2 %. Rok co rok stanovisko NKÚ k návrhu státního závěrečného účtu ČR opakuje skutečnost, že bez zásadní reformy mandatorních a kvazimandatorních výdajů (počínaje důchodovou reformou), bez razantního zeštíhlení státního aparátu a bez přehodnocení státem poskytovaných agend bude konsolidace veřejných rozpočtů nemožná. A to i v dobách ekonomického růstu. NKÚ ve svém stanovisku dále upozorňuje na to, že sestavování státního rozpočtu na rok 2021 ani jeho úpravy v průběhu rozpočtového roku nerespektovaly zásadu reálnosti a pravdivosti rozpočtu a nebyla do něj promítnuta daňová reforma z prosince 2020, zahrnující mimo jiné zrušení takzvané superhrubé mzdy. Tuzemský dluh vyrostl v minulém roce o 2,4 %, a jak předpovídá Evropská komise, ČR patří k pěti evropským zemím, kde se zvýší letos i napřesrok. Kromě vyšší útraty je viníkem také nižší ekonomický růst než v jiných státech. Jak ukazuje srovnání z uplynulých let, veřejné finance se v ČR vyvíjely o poznání lépe než ve většině evropských zemí. Platí to pro krizové období 2008 – 2013, stejně jako pro počátek konjunktury po roce 2014. Právě díky tomu udržel stát až do příchodu pandemie covidu-19 svůj dluh na čtvrté nejnižší úrovni v Evropě po Estonsku, Lucembursku a Bulharsku. V roce 2020 se Česko ještě zadlužilo o něco méně než evropský průměr. Ovšem v roce 2021, kdy už většina zemí začala dluhy snižovat, si Česko pořád půjčovalo nad poměry. Vláda hned v lednu 2021 prohloubila plánovaný deficit z původně schválených 320 mld. Kč na 500 mld. Kč. Loňský rozpočet nakonec ale zase tak špatně nedopadl. Hlavní zásluhu na tom měl fakt, že stát nedokázal investovat a neutratil 74 mld. Kč. Pomohl i špatný odhad, o kolik se sníží výběr daně z příjmů fyzických osob po zrušení superhrubé mzdy. Namísto očekávaných 85 mld. Kč přišly finanční úřady jen o 66 mld. Kč. Vláda také například změnila rozpočtové určení daní a komunální rozpočty získaly na úkor státu

o 25,6 mld. Kč navíc. NKÚ ve své zprávě upozorňuje, že tuto pomoc nepotřebovaly, protože i bez ní by jejich rozpočty zaznamenaly přebytek 16 mld. Kč. Na účtech krajů a obcí koncem minulého roku tak zůstalo 368 mld. Kč, o čtvrtinu víc než před příchodem pandemie. Na druhou stranu je potřeba zmínit, že tyto volné prostředky jsou znehodnocovány z důvodu změny ekonomické situace, zvláště zvýšenou inflací. Zpráva NKÚ předem vylučuje námitky, že za propad rozpočtu může covid-19. Experti srovnávají pandemické roky 2020 a 2021 se dvěma roky předtím a docházejí k závěru, že výdaje označené jako pomoc při pandemii zvýšily rozpočtové výdaje pouze o 8 %, o dalších 16 % se však útrata zvýšila bez přímého vztahu ke covidu-19. Největší položkou se stalo zvýšení důchodů, které překročilo povinnost stanovenou zákonem, a také zvýšení státního příspěvku zdravotním pojišťovnám. Mandatorní, tedy povinné výdaje vzrostly ve dvou uplynulých letech celkem o 23 %. Bez reforem zůstanou tyto závazky státu i v příštích letech, k tomu se navýší o splácení dluhů, za které ČR v Evropě platí čtvrtý nejvyšší úrok.

Se stanoviskem vystoupil **náměstek ministra financí Karel Tyll**. Uvedl, že nemá zprávu NKÚ co vytknout. Ale závěry, které NKÚ uvádí: růst mandatorních výdajů, pomoci obcím, kterou teoreticky nepotřebovaly, změny rozpočtového určení daní na úkor státního rozpočtu, navyšování mandatorních výdajů ve státním rozpočtu atd., znamenají, že konsolidace státního rozpočtu je z hlediska dvou protichůdných kroků v podstatě nemožná v případě, že se nezmění tyto trendy. Vyjádřil nesouhlas s tím, že by státní rozpočet byl sestaven netransparentně. Státní rozpočet je předkládán do PS na konci září, těžko tedy může reflektovat zákon schválený v prosinci. Příjmy i makroekonomickou prognózu mají vždy posuzovanou Výborem pro ekonomické prognózy, který je nezávislý. Ten na oboje dvoje řekl, že je to realistické.

V obecné rozpravě vystoupili: **posl. H. Naiclerová** (Uvedla, že ji zaujala konstatace týkající se Ministerstva zdravotnictví, že nesledovalo a nevyhodnocovalo účelnost a hospodárnost vynakládání výdajů ve své rozpočtové kapitole a dokonce, že peněžní prostředky ve výši 14 mil. Kč vynaložilo neúčelně a nehospodárně. Dotázala se, zda NKÚ je ve svém postupu tím, kdo má podat trestní oznámení, zda ho podal a jaký byl výsledek. Dále se dotázala na existenci státního podniku Transgas, zda existuje nějaká zpětná vazba z MPO, zda tento podnik bude zrušen a jaký má tato kauza další vývoj.), **posl. V. Vomáčka** (Vyjádřil poděkování NKÚ za to, jak přehledně popsal financování a hospodaření se státními prostředky za rok 2021. Konstatoval, že obce, města a kraje musejí mít určité finanční rezervy a umět hospodařit lépe než stát.), **prezident NKÚ M. Kala** (Uvedl, že co se týká Ministerstva zdravotnictví v době pandemie covid-19, tak NKÚ trestní oznámení podával, o výsledku ale NKÚ jako oznamovatel informován není. Ke státnímu podniku Transgas uvedl, že MPO včera předložilo na jednání vlády dokument, který se zabývá kontrolou státního podniku Transgas a v opatřeních k nápravě je také otázka řešení té pohledávky s tím, že MF s MPO se domluvily, že tuto situaci začnou řešit. K rezervám uvedl, že NKÚ chtěl pouze poukázat na to, že si stát prostředky půjčuje, přidělí je obcím, a ty si je dají na účty, ale celková bilance je negativní. Konstatoval, že NKÚ nemůže kontrolovat obce, tak nemůže říci, zda hospodaří lépe než stát, či ne.), **náměstek ministra financí K. Tyll** (Krátko reagoval na rozpravu. Mimo jiné uvedl, že si nemyslí, že by stát (státní rozpočet) měl apetit vzít peníze z účtů obcí a krajů. Je to rozhodování PS.) a **posl. R. Bělohávková** (Uvedla, že mimořádná věc vyžaduje mimořádná opatření, ale když se nakoupilo tolik vakcín, že na jednoho občana by jich vycházelo pět, přitom dle očkovacího schématu během jednoho roku na jednoho člověka se vyočkují tři vakcíny, ale spíše jen dvě, tak bylo opravdu něco špatně.).

V podrobné rozpravě **předseda – zpravodaj výboru posl. R. Vích** navrhl usnesení následujícího znění:

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po úvodním výkladu prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly, zpravodajské zprávě poslance Radovana Vícha, stanovisku náměstka ministra financí Karla Tylla a po rozpravě

- I. *b e r e n a v ě d o m í stanovisko Nejvyššího kontrolního úřadu k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021 /sněmovní tisk 212/2/;*
- II. *z m o c ň u j e předsedu výboru, aby s tímto usnesením seznámil předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.*

S takto navrženým usnesením byl vysloven souhlas a bylo přijato usnesení č. 45 (11 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohávková, posl. K. Farhan, posl. J. Janda, posl. J. Kott, posl. V. Král, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 3/.

3.

Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 21/01 – Vybraný majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí

S úvodním slovem k tomuto bodu vystoupil **prezident NKÚ M. Kala**. V úvodu uvedl, že kontrola se týkala vybraného majetku a peněžních prostředků státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí. Kontrolu řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ J. Kinšt. Kontrola se týkala období let 2016 až 2020 a byla prováděna u kontrolované osoby v době od ledna do srpna 2021. Cílem bylo prověřit, zda MZV hospodaří s vybraným majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně a efektivně a v souladu s právními předpisy. Kontrola se zaměřila kromě jiného na výstavbu a rekonstrukci zastupitelských úřadů v zahraničí, pořizování služebních vozidel či repatriaci občanů související s první vlnou covidové pandemie. NKÚ zkontroloval vzorek osmi stavebních akcí v hodnotě 225 mil. Kč a čtyř akcí na pořízení 344 vozidel za téměř 300 mil. Kč. NKÚ zjistil, že při nákupu vozidel MZV diskriminovalo možné dodavatele, při výstavbě a rekonstrukcích zastupitelských úřadů postupovalo nekoncepčně a své plány nebo způsoby řešení často měnilo. Stavební akce nebyly dostatečně připraveny, investice se oddalovaly nebo se k nim nepřistoupilo, což vedlo i k některým zbytečným výdajům. Příkladem toho je budova zastupitelského úřadu v Berlíně, která představuje pro státní rozpočet vysokou ekonomickou zátěž. Od roku 2006 využívá MZV pouze 30 % objektu, který je ve špatném technickém stavu. Minimálně již od roku 2000 se pokouší MZV situaci řešit. V roce 2011 chtěl resort budovu prodat a za více než 400 mil. Kč koupit nové sídlo. V roce 2017 se pak plány změnily, byla navržena rekonstrukce stávajícího sídla za téměř 865 mil. Kč, což schválila vláda. Ani po 21 letech však tato otázka není dořešena. Podobně s rekonstrukcí objektu Stálé mise ČR při OSN v New Yorku počítá MZV od roku 2013. Budova je v havarijním stavu, přesto MZV s rekonstrukcí ani po 7 letech nezačalo. Výdaje na údržbu a opravy v letech 2016 až 2020 dosáhly 32 mil. Kč. V případě zastupitelského úřadu ve Washingtonu rozhodlo MZV v roce 2007 s ohledem na havarijní stav budov o stavbě nového objektu. V roce 2011 uvedlo, že výstavba nové budovy je proti rekonstrukci výrazně efektivnějším řešením, protože ani investicí do oprav v řádech stovek milionů korun se nepodaří odstranit všechny technické a bezpečnostní problémy. Navzdory tomu od roku 2020 resort plánuje rekonstrukci za více než 280 mil. Kč a příprava výstavby nové budovy stála již 20 mil. Kč. Kontroloři se zaměřili také na nákupy služebních vozidel. Podle jejich zjištění byla porušena zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace. V zadávací dokumentaci byla uvedena konkrétní značka a typ vozidla. Tento požadavek ničím relevantním nebyl zdůvodněn. NKÚ to vyhodnotil jako podezření na porušení rozpočtové kázně ve výši 5,2 mil. Kč. MZV si stanovilo jako hranici efektivnosti využívání služebních vozidel najetí alespoň 15 tisíc km/rok. Ročně vozidla používaná v ústředí ve dvou letech kontrolovaného období neujela ani polovinu z této hodnoty. S touto skutečností při nákupech dalších vozidel MZV již nepracovalo. U repatriací občanů na začátku covidové pandemie na jaře 2020 nenalezl NKÚ nedostatky a na tyto repatriace vynaložilo MZV celkem 127 mil. Kč.

Se zpravodajskou zprávou k tomuto bodu vystoupil **zpravodaj výboru posl. V. Vomáčka**. Uvedl, že cílem kontroly bylo prověřit, zda MZV hospodaří s vybraným majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy. Celková účetní hodnota staveb MZV k 31. 12. 2020 činila 11 239 mil. Kč. Objem peněžních prostředků státu

vynaložených na repatriace dosáhl 127 mil. Kč. Průměrné celkové roční náklady na činnost všech zastupitelských úřadů v letech 2016 – 2020 byly v celkové hodnotě 1 253 mil. Kč. NKÚ zkontroloval celkem 8 stavebních investičních akcí v hodnotě 225 mil. Kč a 4 investiční akce na pořízení 344 služebních vozidel ve výši 299 mil. Kč. Délka přípravy řešení nevyhovujícího stavu vybraných zastupitelských úřadů k 31. 10. 2021 činila u zastupitelského úřadu v Berlíně 21 let, u zastupitelského úřadu ve Washingtonu 14 let a u Stálé mise v New York 7 let. Dále shrnul zásadní nedostatky:

- MZV postupovalo nekoncepčně při plánování a přípravě investičních akcí na výstavby a rekonstrukce ZÚ.,
- MZV nenastavilo systém výběru investičních akcí účelně, aby plnilo věcné, finanční a časové parametry.,
- MZV v investičních záměrech dvou ZÚ ze tří kontrolovaných akcí nedostatečně vyjádřilo efektivnost vložených finančních prostředků.,
- MZV nevynaložilo peněžní prostředky státu vždy účelně při pořizování a využití služebních vozidel (nebyly vymezeny reálné potřeby pořízení služebních vozidel),
- MZV neefektivně vynaložilo peněžní prostředky státu na pořizování a využití služebních vozidel (výrazně nižší nájezd km, než byla hranice stanovená MZV. Dále např. porušení rovného zacházení s dodavatelem – např. v zadávací dokumentaci MZV uvedlo značku a typ vozidla).,
- MZV nesplnilo opatření k odstranění nedostatku zjištěného v kontrolní akci č. 15/25 v oblasti pronájmu majetku, které mu bylo uloženo usnesením vlády ČR č. 1094 ze dne 5. 12. 2016.

Dále uvedl, že co se týče repatriace občanů, MZV v březnu až dubnu 2020 vynaložilo finanční prostředky na repatriace občanů ze zahraničí (covid). Celkem se jednalo o 6 416 osob a náklady činily 127,172 mil. Kč. Kontrolou nebyly v této oblasti zjištěny nedostatky a vynakládání finančních prostředků státu bylo účelné a efektivní. Na závěr zpravodajské zprávy uvedl, že závěry kontrolní akce č. 21/01 byly projednány na zasedání vlády dne 1. 6. 2022 a bylo přijato usnesení č. 456, kterým vláda ukládá ministru zahraničních věcí zajistit realizaci nápravných opatření, a to do 6 měsíců od přijetí tohoto usnesení.

Se stanoviskem za Ministerstvo zahraničních věcí k tomuto bodu vystoupil **náměstek ministra zahraničních věcí Tomáš Kryl**. Uvedl, že s mnohými nálezy NKÚ se i MZV ztotožňuje. Opravdu MZV nepostupuje při citovaných investičních akcích koncepčně, ale má to své příčiny. Zastupitelský úřad v Berlíně byl postaven v 70. letech za socialismu, a to velmi nekvalitně. MZV se dlouho chystalo na rekonstrukci. Rozhodnuto o rekonstrukci bylo již v roce 2008. Přišlo nové vedení MZV a rekonstrukci zastavilo. Bylo rozhodnuto o tom, že se MZV pokusí tuto nevyhovující budovu v Německu prodat anebo vyměnit za jiný a lepší objekt. Objekt k výměně se nenašel. Přistoupilo se tedy k jednání s Německem o poskytnutí pozemku výměnou. I toto byla nakonec slepá cesta. Prověřováním dalších věcí se zjistilo, že naše ambasáda v Berlíně je neprodejná, protože Německo ji chce zapsat jako kulturní památku. Brutalismus je moderní směr a k zapsání budovy jako památky asi opravdu dojde. MZV se proto vrátilo k tomu, že budovu bude nutno přebudovat tak, aby byla dostatečně využitá. K zastupitelskému úřadu v New Yorku a Washingtonu uvedl, že je zde určitý problém s americkým právem, ale v New Yorku již rekonstrukce probíhá dle plánu a dokončena by měla být příští rok na podzim. Chystá se velkolepý projekt na výstavbu nové ambasády ve Washingtonu. Architekti připravili rozpočet této stavby na 700 mil. Kč. Tak, jak se pracovalo na projektu, tak se MZV dostalo na cenu přes 1 mld. Kč. MZV ale takovou částku v rozpočtu nemělo. MZV má nemovitý majetek v hodnotě 13,5 mld. Kč, ale několik let po sobě MZV nachází v rozpočtu pouze asi 200 mil. Kč na opravy tohoto majetku. Také se chystala výstavba zastupitelského úřadu v městě Canberra v Austrálii, která byla zastavena v roce 2008 s tím, že tam budova zastupitelského úřadu nemusí být ve vlastnictví státu. Vzhledem k tomu, že ČR měla od Austrálie pozemek, za který se platí nájem, a muselo by se odepsat několik milionů Kč za to, že se nezačalo stavět, to samé vedení MZV pak rozhodlo, že se tam stavět bude. Zdůraznil, že nerozporuje nálezy NKÚ, protože stavební činnost jde opravdu velice pomalu. Bylo to dáno tím, že dlouhé roky

mělo MZV na investiční činnost ve svém rozpočtu přes 600 mil. Kč, ale dnes je to pouze 200 mil. Kč. K nákupu služebních aut uvedl, že MZV nesouhlasí s nálezem NKÚ. V daném případě se jedná o nákup šesti vozidel v celkové hodnotě 5,2 mil. Kč. Z nákupu 344 vozidel byla tedy chyba pouze u 1,8 %. Na základě nálezu NKÚ přijalo MZV opatření, která realizuje.

V obecné rozpravě vystoupili: **posl. V. Vomáčka** (Reagoval na vystoupení náměstka ministra zahraničních věcí T. Kryla. Uvedl, že nesouhlasí s výrokem, že se jednalo pouze o šest aut. I kdyby se to stalo u jednoho auta, tak je to chyba.), **posl. H. Naiclerová** (Uvedla, že ji zaujalo, že rozpočtové položky na stavební investice jsou „zamašličkovány“, ale co se týká např. nákupu služebních vozidel pro ústředí, tak zde nejspíš „zamašličkováno“ nebylo, když plánovaný rozpočet byl 1,2 mil. Kč a skutečnost byla 16,542 mil. Kč. S tím, že když byla služební vozidla vyřazována, dělo se tak na základě čestného prohlášení, odhadů autorizovaných servisů a znaleckých posudků. Předpokládala by, že MZV bude vyřazovat majetek pouze na základě znaleckých posudků.), **náměstek ministra zahraničních věcí T. Kryl** (Krátce reagoval na rozpravu. Mimo jiné uvedl, že MZV nakoupilo poslední vozidla v roce 2008. Poté došlo k finanční krizi a MZV v letech 2009 – 2014 nakupovalo pouze malé jednotky vozidel, protože se šetřilo. Poté se povedlo přemluvit MF na jednorázovou velkou částku, a MZV nakoupilo mnoho vozidel. Dále uvedl, že na ústředí v Praze vše probíhá na základě odhadů, k čestným prohlášením se přistupuje na ZÚ v zahraničí, kde pořízení znaleckého posudku je někdy vyšší než zbytková hodnota vozidla.).

V podrobné rozpravě **zpravodaj výboru posl. V. Vomáčka** navrhl usnesení následujícího znění:

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po úvodním výkladu prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly, zpravodajské zprávě poslance Víta Vomáčky, stanovisku náměstka ministra zahraničních věcí Tomáše Kryla a po rozpravě

I. b e r e n a v ě d o m í

a) Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 21/01 – Vybraný majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen „Kontrolní závěr č. 21/01“),

b) Stanovisko Ministerstva zahraničních věcí ke Kontrolnímu závěru č. 21/01, obsažené v části III materiálu vlády č. j. 392/22,

c) Usnesení vlády č. 456 ze dne 1. 6. 2022;

II. ž á d á ministra zahraničních věcí, aby v souladu s usnesením vlády č. 456 z 1. 6. 2022 informoval do 1. 12. 2022 Kontrolní výbor o tom, jak byla realizována opatření obsažená v bodě I/2 usnesení vlády č. 456 z 1. 6. 2022;

III. z m o c ň u j e předsedu výboru, aby s tímto usnesením seznámil prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu a ministra zahraničních věcí.

S takto navrženým usnesením byl vysloven souhlas a bylo přijato usnesení č. 46 (10 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohávková, posl. K. Farhan, posl. J. Kott, posl. V. Král, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 4/.

4.

Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 19/29 – Účetní závěrka České správy sociálního zabezpečení za rok 2019 a údaje, které jsou Českou správou sociálního zabezpečení předkládány jako podklad pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2019

S úvodním slovem k tomuto bodu vystoupil **prezident NKÚ M. Kala**. Uvedl, že této kontrole se NKÚ věnoval od října 2019 do května 2020. Je to důsledek změny přístupu NKÚ k tzv. finančním auditům, které provádí, podobně jako auditoři v komerčních firmách, průběžně. Což

znamená, že celou řadu zaznamenaných nedostatků má kontrolovaná osoba možnost opravit a nějakým způsobem se s nimi vypořádat. Díky tomuto přístupu může NKÚ konstatovat výrok, že kontrola nezjistila nesprávnosti, které by měly významný dopad, účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. Nedostatky NKÚ nezjistil ani v údajích pro hodnocení plnění státního rozpočtu a vnitřní kontrolní systém ČSSZ byl nastaven v souladu s právními předpisy a kontrola vybraných transakcí ani v tomto případě neodhalila nedostatky. Kontrolní závěr byl již projednán ve vládě, a to dne 1. 2. 2021 a následně 25. 10. 2021.

Se zpravodajskou zprávou k tomuto bodu vystoupil **zpravodaj výboru posl. M. Zborovský**. Uvedl, že cílem kontroly bylo prověřit, zda Česká správa sociálního zabezpečení při vedení účetnictví, sestavení účetní závěrky a předkládání údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2019 postupovala v souladu s příslušnými právními předpisy. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ D. Reisiegel. NKÚ prověřil správnost vedení účetnictví a spolehlivost účetního a rozpočtového výkaznictví České správy sociálního zabezpečení. Při kontrole vedení účetnictví nebyly zjištěny nesprávnosti s významným dopadem na vedení účetnictví a spolehlivost údajů vykázaných v účetní závěrce ČSSZ sestavené k 31. 12. 2019. NKÚ nezjistil v údajích pro hodnocení plnění státního rozpočtu předložených ČSSZ k 31. 12. 2019 nesprávnosti. Z celkového počtu pěti přijatých opatření se tři opatření vztahovala k nedostatkům, jejichž náprava byla v působnosti ČSSZ. Z nich ČSSZ realizovala jedno opatření plně a dvě částečně. Vnitřní kontrolní systém byl nastaven v souladu s právními předpisy. Kontrolní akce byla kontrolou typu finanční audit a jejím cílem bylo prověřit, zda ČSSZ při vedení účetnictví v roce 2019 a sestavení účetní závěrky k 31. 12. 2019 a při předkládání údajů pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2019 postupovala v souladu s příslušnými právními předpisy. Celková nesprávnost v účetní závěrce byla 240 380,- Kč (přehled o peněžních tocích). Kontrolou NKÚ bylo také zjištěno nesprávné vykázání ztráty z prodeje majetku v přehledu o peněžních tocích. ČSSZ vykázala v přehledu o peněžních tocích k 31. 12. 2019 položku Zisk (ztráta) z prodeje dlouhodobého majetku v záporné výši -120 190 Kč, přestože se jednalo o ztrátu z prodeje majetku určeného k prodeji. Správně měla být tato položka vykázána s kladným znaménkem, tedy ve výši +120 190,- Kč. ČSSZ podhodnotila položku A.I.4. Zisk z dlouhodobého majetku o částku 240 380,- Kč a o stejnou částku nadhodnotila položku A.I.6. ČSSZ neuvedla doplňující informace, kde se jedná o opakovaně nejvýznamnější položku nákladů (se zůstatkem téměř 500 mld. Kč) a jeho použití je charakteristické pro činnost ČSSZ. Postup ČSSZ byl v rozporu s ustanovením § 45 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 410/2009 Sb. K vnitřnímu kontrolnímu systému uvedl, že u vybraných transakcí NKÚ prověřil provádění předběžné řídicí kontroly před vznikem a po vzniku závazku a nezjistil skutečnosti svědčící o tom, že předběžná řídicí kontrola nebyla u vybraných transakcí provedena ve všech významných ohledech v souladu s příslušnými právními předpisy. Z kontroly nevyplývaly žádné skutečnosti vedoucí k závěru, že jsou informační systémy ČSSZ pro potřeby výkaznictví z hlediska jejich nastavení nespolehlivé.

Se stanoviskem za Českou správu sociálního zabezpečení k tomuto bodu vystoupil **ústřední ředitel ČSSZ F. Boháček**. Uvedl, že ČSSZ po kontrole reagovala na všechna zjištění NKÚ. Konstatoval, že zjištěná částka, která se vyskytla při kontrole, je z hlediska objemu finančních prostředků, které ČSSZ vybírá a současně vyplácí, velmi zanedbatelná položka. Dále uvedl, že informace do centrálního systému informací již předávají.

V obecné rozpravě nikdo z přítomných poslankyň a poslanců nevystoupil.

V podrobné rozpravě **zpravodaj výboru posl. M. Zborovský** navrhl usnesení následujícího znění:

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po úvodním výkladu prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly, zpravodajské zprávě poslance Miroslava

Zborovského, stanovisku ústředního ředitele České správy sociálního zabezpečení Františka Boháčka a po rozpravě

I. *b e r e n a v ě d o m í*

- a) *Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 19/29 – Účetní závěrka České správy sociálního zabezpečení za rok 2019 a údaje, které jsou Českou správou sociálního zabezpečení předkládány jako podklad pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2019 (dále jen „Kontrolní závěr č. 19/29“),*
  - b) *Stanovisko České správy sociálního zabezpečení ke Kontrolnímu závěru č. 19/29, obsažené v části IV materiálu vlády č. j. 1402/20,*
  - c) *Usnesení vlády č. 93 ze dne 1. 2. 2021,*
  - d) *Informaci Ministerstva práce a sociálních věcí o plnění opatření obsažených ve stanovisku České správy sociálního zabezpečení ke Kontrolnímu závěru č. 19/29, obsaženou v části II materiálu vlády č. j. 810/21;*
- II. *z m o c ň u j e předsedu výboru, aby s tímto usnesením seznámil prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu a ústředního ředitele České správy sociálního zabezpečení.*

S takto navrženým usnesením byl vysloven souhlas a bylo přijato usnesení č. 47 (9 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohávková, posl. J. Kott, posl. V. Král, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 5/.

5.

Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 20/06 – Peněžní prostředky státu poskytované veřejným vysokým školám

---

S úvodním slovem k tomuto bodu vystoupil **prezident NKÚ M. Kala**. Uvedl, že kontrolováno bylo období let 2017 – 2019. Kontrolní závěr vypracoval a kontrolní akci řídil člen NKÚ P. Neuvirt. Svým rozsahem byla tato kontrolní akce mimořádná, protože se NKÚ zabýval celkově hospodařením veřejných vysokých škol. NKÚ prověřil, že v roce 2019 na financování veřejných vysokých škol vynaložil stát přes 45 mld. Kč s tím, že způsob financování dle názoru NKÚ nemotivuje školy, aby zvýšily kvalitu a zaměřily se na svůj dlouhodobý rozvoj. V mezinárodním srovnání se postavení českých veřejných vysokých škol zhoršuje a problémem je i to, že se veřejným vysokým školám nedaří získat peníze z mezinárodních grantů a navázat intenzivnější spolupráci se soukromým sektorem. Výdaje na jednoho studenta jsou v ČR v mezinárodním srovnání nízké, vysoké školy přesto každý rok nevyčerpají peníze, které mají k dispozici, a navyšují zůstatky ve svých fondech. Samo MŠMT si zlepšení kvality vytknulo jako jednu z dlouhodobých priorit. Proti tomu ovšem MŠMT v posledních letech přiděluje veřejným vysokým školám stále více peněz v příspěvcích na počet studentů na úkor peněz rozdělovaných na základě výsledků. Postupuje tedy opačně, než si samo stanovilo. V mezinárodním srovnání jsou výdaje na jednoho studenta nízké, vysoké školy ale zároveň v kontrolovaných letech nevyčerpaly prostředky, které měly k dispozici, a v letech 2014 – 2019 narostly zůstatky těchto fondů o 45 %. V roce 2019 představoval zůstatek fondu celkem 19 mld. Kč, což je přibližně 42 % objemu peněz, které MŠMT ve stejném roce vyplatilo veřejným vysokým školám. Kontrola poukázala na to, že plány veřejných vysokých škol jsou velmi obecné, což je také jeden z důvodů, proč nejsou schopny čerpat peníze, které MŠMT vyčlenilo na dlouhodobé investice. Dále se NKÚ zabýval i důvodem, proč české veřejné vysoké školy nejsou ve srovnání se zahraničím tak úspěšné v získávání zahraničních výzkumných grantů EU a proč se jim nedaří navazovat větší spolupráci se soukromým sektorem. Z údajů, podle kterých MŠMT hodnotí kvalitu výzkumu na veřejných vysokých školách, vyplývá, že se zhoršila kvalita i relevance těchto výzkumů a nastavený systém financování navíc klade důraz na kvantitu nikoliv na kvalitu výzkumu. Kontrola poukázala i na to, že se ČR daří zvyšovat podíl osob s vysokoškolským vzděláním, oproti zahraničí převažují absolventi

magisterských oborů, kterých je třikrát více než absolventů bakalářských oborů. V zemích EU je tento poměr vyrovnaný. Kontrolní závěr byl předložen vládě spolu s opatřeními k nápravě. Vláda tento kontrolní závěr projednala 25. 10. 2021 a schválila usnesení, které odráží nález NKÚ. Za nejdůležitější přijatá opatření, kterých bylo celkem 14, NKÚ považuje provedení revize podílů ve fixní části rozpočtu, prosazení výraznějšího uplatnění kvalitativních parametrů ve financování vysokých škol, motivaci vysokých škol ke zvyšování účasti v programu mezinárodní spolupráce a vyhodnocování účasti vysokých škol a přijímání nástrojů. MŠMT bude sledovat výši použití fondů veřejných vysokých škol, MŠMT bude sledovat postavení systému vysokého školství a jednotlivých vysokých škol v mezinárodních žebříčcích a podpoří strategická opatření na podporu internacionalizace vysokých škol.

Se zpravodajskou zprávou k tomuto bodu vystoupil **zpravodaj výboru posl. V. Vomáčka**. Uvedl, že cílem kontrolní akce bylo prověřit, zda dosavadní způsob financování veřejných vysokých škol motivuje vysoké školy ke zvyšování kvality jejich činnosti a je zacílen na naplňování státem stanovených potřeb. Kontrolním obdobím byly roky 2017 až 2019. Kontrolovanými osobami byly MŠMT, Akademie múzických umění v Praze, Česká zemědělská univerzita v Praze, České vysoké učení technické v Praze, Univerzita Palackého v Olomouci, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze. V ČR je celkem 26 veřejných vysokých škol. Podíl vysokoškolských studentů studujících na veřejných vysokých školách činí 91 %. Výdaje MŠMT na veřejné vysoké školy v roce 2019 činily 45 mld. Kč. ČR zaujímá 29. místo z padesáti zemí v žebříčku hodnotícím vysokoškolské systémy v roce 2020. Za poslední čtyři roky se jedná o pokles o sedm míst. 15 % vysokoškoláků je zastoupeno na pozicích nevyžadujících vysokoškolské vzdělání v roce 2019. Z mezinárodního srovnání mj. vyplývá, že kvalita českých vysokých škol se nezvyšuje a v hodnocení vysokoškolských systémů se naopak postavení ČR dlouhodobě zhoršuje. MŠMT tak neplní dlouhodobý cíl v podobě zvyšování kvality vysokoškolského systému a činnosti VŠ. Přestože je dle analýzy MŠMT ve vysokém školství nedostatek prostředků, veřejné vysoké školy opakovaně nevyužily disponibilní prostředky a každoročně navyšovaly zůstatky svých fondů. V roce 2019 měly VVŠ na fondech téměř 19 mld. Kč. Problémem je i snížená schopnost VŠ získávat prostředky na výzkum a vývoj v mezinárodních grantových soutěžích a v rámci spolupráce se soukromým sektorem. Dosavadní způsob financování veřejných vysokých škol nemotivuje VŠ ke zvyšování kvality jejich činnosti a není tak zacílen na naplňování státem stanovených potřeb.

Se stanoviskem za Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy k tomuto bodu vystoupila **náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy R. Wildová**. Uvedla, že ve funkci náměstkyně je od února letošního roku. To, co pro ni bylo důležité, je, že ve zprávě NKÚ není zpochybněno, že nedošlo k porušení zákona. MŠMT se ke zprávě vyjádřilo formou přijatých opatření. Konstatovala, že učinila kroky ke vzniku koordinační celorepublikové skupiny společně se zástupci Národního akreditačního úřadu, aby se opravdu zaměřili na to, jak promítat výsledky a potřeby společnosti do vysokoškolského vzdělávání a extenzivněji rozšířit právě profesní programy na vysokých školách. V programu MPO byla jedna z podmínek to, aby vysoké školy začaly chystat další profesní programy. Dále uvedla, že MŠMT se snaží, aby postupně rozpočet pro vysoké školy upravilo ve smyslu změny poměru mezi stabilizačním prvkem a tím koeficientem. K mezinárodním žebříčkům hodnocení VŠ uvedla, že se situace v posledních dvou letech zlepšila. V závěru uvedla, že nápravná opatření, která MŠMT navrhlo, se stále dopracovávají, aby byla ještě efektivnější.

K vystoupení náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy R. Wildové se krátce vyjádřil **prezident NKÚ M. Kala** a zdůraznil, že cílem této kontroly bylo prověřit způsob financování, zda motivuje vysoké školy a zda se jedná o státem stanovené naplňování potřeb. Konstatoval, že stát ve svých dokumentech definuje potřeby, stanovuje kritéria, stanovuje, jakým způsobem je bude poté hodnotit a bohužel tato kontrola prokázala, že vysoké školy toto neplní. V tom by právě mělo dojít k zásadnímu zlepšení.

V obecné rozpravě vystoupili: **posl. J. Kott** (Uvedl, že je škoda, že tu nejsou někteří zástupci VŠ. Bohužel, ne všechny finanční prostředky, které vysoká škola dostává, jsou využity tak, jak by měly být. Přimlouvá se za to, aby se v rámci nového vysokoškolského zákona dbalo významněji na kvalitu jednotlivých projektů v rámci vysokých škol.), **posl. V. Král** (Krátce reagoval na rozpravu. Uvedl, že dle jeho názoru, kvalita vysokých škol dramaticky klesá. Dotázal se, co znamená vyjádření, že je třeba zlepšit doktorandské studium.), **posl. V. Vomáčka** (Krátce reagoval na vystoupení posl. V. Krále.) a **náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy R. Wildová** (Uvedla, že ví, co bylo předmětem kontroly NKÚ, přesto se domnívá, že ta zjištění mohla být daleko horší. Novela vysokoškolského zákona má jako jedno velké téma zlepšení Ph.D. studia a výsledkem nemá být to, že těchto titulů bude více. Problémem je, že pouze 36 % studentů tohoto studia ho dokončí. A to se musí změnit. Jedním z hlavních důvodů tohoto problému je sociální situace studentů, protože v průběhu Ph.D. studia pobírají stipendium 10 tis. Kč.).

V podrobné rozpravě **zpravodaj výboru posl. V. Vomáčka** navrhl usnesení následujícího znění:

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po úvodním výkladu prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslava Kaly, zpravodajské zprávě poslance Víta Vomáčky, stanovisku náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy Radky Wildové a po rozpravě

I. b e r e n a v ě d o m í

- a) Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 20/06 – Peněžní prostředky státu poskytované veřejným vysokým školám (dále jen „Kontrolní závěr č. 20/06“),*
- b) Stanovisko Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ke Kontrolnímu závěru č. 20/06, obsažené v části IV materiálu vlády č. j. 860/21,*
- c) Usnesení vlády č. 931 ze dne 25. 10. 2021;*

II. k o n s t a t u j e , ž e:

- a) kvalita českých veřejných vysokých škol se nezlepšuje. Naopak klesá, což dokládá mezinárodní měření kvality.,*
- b) navzdory tvrzení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o nedostatku finančních prostředků mají veřejné vysoké školy finančních prostředků dostatek, o čemž svědčí množství finančních prostředků na fondech veřejných vysokých škol,*
- c) způsob financování veřejných vysokých škol ze státního rozpočtu je neefektivní a nevhodný – nemotivuje veřejné vysoké školy ke zvyšování kvality jejich činnosti,*
- d) tímto způsobem financování veřejných vysokých škol se nepodařilo zajistit tzv. vzdělanostní ekonomiku;*

III. ž á d á ministra školství, mládeže a tělovýchovy, aby do 1. 11. 2023 předložil Kontrolnímu výboru zprávu o splnění přijatých nápravných opatření obsažených ve Stanovisku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ke Kontrolnímu závěru č. 20/06, obsaženém v části IV materiálu vlády č. j. 860/21;

S takto navrženým usnesením byl vysloven souhlas a bylo přijato usnesení č. 48 (9 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohávková, posl. J. Kott, posl. V. Král, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. V. Vomáčka, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 6/.

6.

Sdělení předsedy, různé

V rámci tohoto bodu **předseda výboru posl. R. Vích** informoval členy výboru o tom, že všem členům KV byla pro informaci rozdána aktualizovaná tabulka s přehledem zpravodajů ke KZ NKÚ.

Návrh termínu a programu příští schůze výboru

V rámci tohoto bodu **předseda výboru posl. R. Vích** navrhl, aby se příští schůze KV konala ve čtvrtek 20. 10. 2022 od 9.00 hodin v Poslanecké sněmovně a KV přijal usnesení následujícího znění:

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po úvodním slově předsedy Kontrolního výboru poslance Radovana Vícha a po rozpravě

I. s t a n o v í , že příští schůze Kontrolního výboru se bude konat ve čtvrtek 20. 10. 2022 od 9.00 hodin v Poslanecké sněmovně;

II. z m o c ň u j e předsedu výboru, aby stanovil pořad příští schůze Kontrolního výboru.

S takto navrženým usnesením byl vysloven souhlas a bylo přijato usnesení č. 49 (8 pro; 0 proti; 0 se zdrželo). Hlasování se zúčastnili: posl. R. Bělohlávková, posl. J. Kott, posl. V. Král, posl. H. Naiclerová, posl. P. Quittová, posl. M. Šebelová, posl. R. Vích, posl. M. Zborovský /viz příloha zápisu č. 1, str. 7/.

Tím byl naplněn pořad 10. schůze KV a **předseda výboru posl. R. Vích** poděkoval všem přítomným za spolupráci a ukončil desátou schůzi Kontrolního výboru.

Schůze výboru byla ukončena ve 12.40 hodin.

Zapsala: M. Hálková – tajemnice výboru

Roman KUBÍČEK v. r.
místopředseda – ověřovatel
Kontrolního výboru

Radovan VÍCH v. r.
předseda
Kontrolního výboru

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15. 09. 2022 - 9:18:11

1. hlasování, návrh

Schválení pořadu

Aktivně hlasovalo:	Pro: 9	Proti: 0	Zdržel se: 0
9			
Romana Bělohlávková, KDU-ČSL:			Pro
Kamal Farhan, ANO:			Pro
Jakub Janda, ODS:			Pro
Josef Kott, ANO:			Nepřihlášen
Václav Král, ODS:			Nepřihlášen
Roman Kubíček, ANO:			Nepřihlášen
Hana Naiclerová, STAN:			Pro
Berenika Peštová, ANO:			Nepřihlášen
Petra Quittová, STAN:			Pro
Petr Sadovský, ANO:			Nepřihlášen
Jiří Slavík, TOP09:			Nepřihlášen
Michaela Šebelová, STAN:			Pro
Radovan Vích, SPD:			Pro
Vít Vomáčka, ODS:			Pro
Milan Wenzl, ANO:			Nepřihlášen
Miroslav Zborovský, KDU-ČSL:			Pro

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15. 09. 2022 - 9:54:31

2. hlasování, návrh

Výroční zpráva ÚZSVM za rok 2021 - usnesení

Aktivně hlasovalo: 10	Pro: 10	Proti: 0	Zdržel se: 0
Romana Bělohávková, KDU-ČSL:		Pro	
Kamal Farhan, ANO:		Pro	
Jakub Janda, ODS:		Pro	
Josef Kott, ANO:		Pro	
Václav Král, ODS:		Nepřihlášen	
Roman Kubíček, ANO:		Nepřihlášen	
Hana Naiclerová, STAN:		Pro	
Berenika Peštová, ANO:		Nepřihlášen	
Petra Quittová, STAN:		Pro	
Petr Sadovský, ANO:		Nepřihlášen	
Jiří Slavík, TOP09:		Nepřihlášen	
Michaela Šebelová, STAN:		Pro	
Radovan Vích, SPD:		Pro	
Vít Vomáčka, ODS:		Pro	
Milan Wenzl, ANO:		Nepřihlášen	
Miroslav Zborovský, KDU-ČSL:		Pro	

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15.09.2022 - 10:19:49

3. hlasování, návrh

Stanovisko NKÚ k návrhu SZÚ ČR za rok 2021 /ST 212/2/ - usnesení

Aktivně hlasovalo: 11	Pro: 11	Proti: 0	Zdržel se: 0
Romana Bělohávková, KDU-ČSL:		Pro	
Kamal Farhan, ANO:		Pro	
Jakub Janda, ODS:		Pro	
Josef Kott, ANO:		Pro	
Václav Král, ODS:		Pro	
Roman Kubíček, ANO:		Nepřihlášen	
Hana Naiclerová, STAN:		Pro	
Berenika Peštová, ANO:		Nepřihlášen	
Petra Quittová, STAN:		Pro	
Petr Sadovský, ANO:		Nepřihlášen	
Jiří Slavík, TOP09:		Nepřihlášen	
Michaela Šebelová, STAN:		Pro	
Radovan Vích, SPD:		Pro	
Vít Vomáčka, ODS:		Pro	
Milan Wenzl, ANO:		Nepřihlášen	
Miroslav Zborovský, KDU-ČSL:		Pro	

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15.09.2022 - 10:51:50

4. hlasování, návrh

KZ NKÚ z KA č. 21/01 - Vybraný majetek a peněž.prostř. státu, se kterými je příslušné hospodařit MZV - usnesení

Aktivně hlasovalo: 10	Pro: 10	Proti: 0	Zdržel se: 0
Romana Bělohávková, KDU-ČSL:			Pro
Kamal Farhan, ANO:			Pro
Jakub Janda, ODS:			Nepřihlášen
Josef Kott, ANO:			Pro
Václav Král, ODS:			Pro
Roman Kubíček, ANO:			Nepřihlášen
Hana Naiclerová, STAN:			Pro
Berenika Peštová, ANO:			Nepřihlášen
Petra Quittová, STAN:			Pro
Petr Sadovský, ANO:			Nepřihlášen
Jiří Slavík, TOP09:			Nepřihlášen
Michaela Šebelová, STAN:			Pro
Radovan Vích, SPD:			Pro
Vít Vomáčka, ODS:			Pro
Milan Wenzl, ANO:			Nepřihlášen

ID hlasování: 4, schůze č. 10, čas 10:51:50

Příloha č. 1 str. 5
usnesení č. 47

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15.09.2022 - 11:18:47

5. hlasování, návrh

**KZ NKÚ z KA č. 19/29 - Účetní závěrka ČSSZ za r.2019 a údaje, které jsou
ČSSZ předkládány jako podklad pro hodnocení plnění SR za r. 2019 -
usnesení**

Aktivně hlasovalo:	Pro: 9	Proti: 0	Zdržel se: 0
9			
Romana Bělohlávková, KDU-ČSL:		Pro	
Kamal Farhan, ANO:		Nepřihlášen	
Jakub Janda, ODS:		Nepřihlášen	
Josef Kott, ANO:		Pro	
Václav Král, ODS:		Pro	
Roman Kubíček, ANO:		Nepřihlášen	
Hana Naiclerová, STAN:		Pro	
Berenika Peštová, ANO:		Nepřihlášen	
Petra Quittová, STAN:		Pro	
Petr Sadovský, ANO:		Nepřihlášen	
Jiří Slavík, TOP09:		Nepřihlášen	
Michaela Šebelová, STAN:		Pro	
Radovan Vích, SPD:		Pro	
Vít Vomáčka, ODS:		Pro	

Milan Wenzl, ANO:

Nepřihlášen

Miroslav Zborovský, KDU-ČSL:

Pro

ID hlasování: 5, schůze č. 10, čas 11:18:47

Příloha č. 1 str. 6
usnesení č. 48

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15.09.2022 - 12:02:25

6. hlasování, návrh

**KZ NKÚ z KA č. 20/06 - Peněžní prostř. státu poskytované veřejným
vysokým školám - usnesení**

Aktivně hlasovalo: 9	Pro: 9	Proti: 0	Zdržel se: 0
Romana Bělohlávková, KDU-ČSL:		Pro	
Kamal Farhan, ANO:		Nepřihlášen	
Jakub Janda, ODS:		Nepřihlášen	
Josef Kott, ANO:		Pro	
Václav Král, ODS:		Pro	
Roman Kubíček, ANO:		Nepřihlášen	
Hana Naiclerová, STAN:		Pro	
Berenika Peštová, ANO:		Nepřihlášen	
Petra Quittová, STAN:		Pro	
Petr Sadovský, ANO:		Nepřihlášen	
Jiří Slavík, TOP09:		Nepřihlášen	
Michaela Šebelová, STAN:		Pro	
Radovan Vích, SPD:		Pro	
Vít Vomáčka, ODS:		Pro	
Milan Wenzl, ANO:		Nepřihlášen	
Miroslav Zborovský, KDU-ČSL:		Pro	

Kontrolní výbor PS PČR
10. schůze
15.09.2022 - 12:05:37

7. hlasování, návrh

Návrh termínu a pořadu příští schůze výboru

Aktivně hlasovalo:	Pro: 8	Proti: 0	Zdržel se: 0
8			
Romana Bělohávková, KDU-ČSL:			
Kamal Farhan, ANO:			
Jakub Janda, ODS:			
Josef Kott, ANO:			
Václav Král, ODS:			
Roman Kubíček, ANO:			
Hana Naiclerová, STAN:			
Berenika Peštová, ANO:			
Petra Quittová, STAN:			
Petr Sadovský, ANO:			
Jiří Slavík, TOP09:			
Michaela Šebelová, STAN:			
Radovan Vích, SPD:			
Vít Vomáčka, ODS:			
Milan Wenzl, ANO:			

Miroslav Zborovský, KDU-ČSL:

ID hlasování: 7, schůze č. 10, čas 12:05:37